

Quan điểm xây dựng nền báo chí, xuất bản, truyền thông chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại trong Dự thảo báo cáo chính trị trình Đại hội XIV của Đảng

22/01/2026 15:12

PGS, TS ĐỖ CHÍ NGHĨA

Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội

DOI: <https://doi.org/10.70786/PTOJ.2026.3738>

Tóm tắt: Phát triển báo chí, xuất bản và truyền thông đang là yêu cầu cấp bách khi sự bùng nổ công nghệ số và truyền thông đa nền tảng đang làm thay đổi tận gốc mô hình sản xuất, tiếp nhận, lan truyền thông tin. Dự thảo Báo cáo chính trị trình Đại hội XIV của Đảng xác định rõ mục tiêu: “Xây dựng nền báo chí, xuất bản, truyền thông chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại”(1), đã thể hiện rõ quan điểm của Đảng, tạo nền tảng để báo chí, xuất bản, truyền thông phát triển mạnh mẽ, đóng góp vào sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước.

Hội báo toàn quốc năm 2025. Ảnh: Báo Lao động

Báo chí, xuất bản và truyền thông là thành tố cấu trúc của hệ sinh thái thông tin quốc gia, là lực lượng nòng cốt trong xây dựng nền tảng tư tưởng, văn hóa, đồng thời giữ vai trò quan trọng trong củng cố niềm tin xã hội và năng lực quản trị quốc gia. Báo chí không chỉ là phương tiện truyền đạt thông tin mà còn là một thiết chế quan trọng của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, là “quyền lực mềm” của quốc gia, là môi trường để trao đổi, chia sẻ, luận bàn. Báo chí vừa là tiếng nói của Đảng, Nhà nước, vừa là diễn đàn của quần chúng nhân dân, có chức năng phản biện để tạo đồng thuận xã hội. Bên cạnh đó, nhiều loại hình truyền thông ngày nay, cùng với nhiệm vụ chính trị và trách nhiệm xã hội là cốt lõi đã không còn đơn thuần thực hiện chức năng truyền tải thông tin mà đồng thời trở thành một ngành kinh tế, một lĩnh vực công nghệ và một cấu phần của bảo đảm an ninh thông tin. Điều đó đòi hỏi cách tiếp cận toàn diện, vừa có chiều sâu về lý luận, vừa có chiều rộng về quản trị và kỹ thuật, hết sức cấp thiết và cần thiết trong thời đại bùng nổ truyền thông số hiện nay.

2. Nội dung

2.1. Cơ sở lý luận của yêu cầu xây dựng nền báo chí, xuất bản và truyền thông chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại

Trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Đảng ta luôn coi báo chí là lực lượng xung kích trên mặt trận tư tưởng. Trong sự phát triển về lý luận và thực tiễn, báo chí là một bộ phận của nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, góp phần tạo ra môi trường xã hội lành mạnh, củng cố nền tảng tinh thần của xã hội. Theo Nghị quyết Trung ương 6 (lần 2) khóa VIII về xây dựng, chỉnh đốn Đảng, báo chí có chức năng phản biện, giám sát xã hội, là một trong bốn kênh giám sát cán bộ, đảng viên.

Dự thảo Báo cáo chính trị trình Đại hội XIV nhấn mạnh, báo chí phải song hành ba giá trị: tính chuyên nghiệp, tính nhân văn và tính hiện đại. Đây là sự kết tinh giữa lý luận báo chí cách mạng và yêu cầu thực tiễn của báo chí truyền thông hiện đại. Tính chuyên nghiệp không chỉ đề cập đến trình độ nghiệp vụ mà còn hàm chứa thiết kế thể chế, chuẩn mực đạo đức, mô hình tổ chức, cơ chế vận hành và chất lượng nguồn nhân lực. Tính nhân văn định vị báo chí như một loại hình lao động văn hóa, luôn đặt con người ở trung tâm, bảo vệ phẩm giá, quyền được biết và quyền được thông tin chính xác, đồng thời chống lại khuynh hướng thương mại hóa báo chí, khai thác yếu tố giật gân, xem nhẹ trách nhiệm và các giá trị xã hội. Tính hiện đại phản ánh yêu cầu chuyển đổi số toàn diện, có khả năng cạnh tranh trong bối cảnh nền tảng xuyên biên giới đang chi phối hệ sinh thái thông tin toàn cầu.

Phát triển báo chí, xuất bản, truyền thông theo ba giá trị này là phù hợp với xu thế chung trên thế giới. Trong kỷ nguyên kỹ thuật số, các quốc gia phát triển đều coi việc bảo vệ chủ quyền thông tin, quản trị truyền thông số và phát triển công nghiệp nội dung số là nhiệm

vụ chiến lược. Các quốc gia và hiệp hội nghề nghiệp của người làm báo trên thế giới nhìn chung đều nhân mạnh tăng cường tự do báo chí gắn với trách nhiệm xã hội, chống tin giả, củng cố đạo đức nghề nghiệp và đầu tư mạnh cho chuyên đổi số. Tất cả đều nhận thức rằng, sự ổn định của hệ sinh thái thông tin là điều kiện nền tảng cho sự ổn định chính trị - xã hội. Do đó, đưa mục tiêu xây dựng nền báo chí, xuất bản, truyền thông chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại vào Dự thảo Báo cáo chính trị trình Đại hội XIV là vừa phù hợp với định hướng phát triển báo chí, truyền thông của Đảng, đáp ứng yêu cầu thực tiễn, đồng thời phản ánh sự hội nhập về quan niệm phát triển truyền thông với thế giới.

2.2. Tiến trình phát triển báo chí, xuất bản và truyền thông Việt Nam 40 năm đổi mới

Gần bốn mươi năm đất nước đổi mới đã chứng kiến sự phát triển vượt bậc của hệ thống báo chí nước ta. Những năm đầu đổi mới, với tinh thần “Nhìn thẳng vào sự thật, đánh giá đúng sự thật, nói rõ sự thật”(2) mà Đại hội Đảng VI nêu ra, báo chí đã đạt được nhiều thành tựu, thể hiện rõ vai trò là tiếng nói của Đảng, Nhà nước, diễn đàn của quần chúng nhân dân. Tuy nhiên, nhìn tổng thể, nội dung báo chí còn chưa thật sự phong phú, số bản in còn ít, kỹ thuật in ấn và phát sóng còn hạn chế. Từ cuối những năm 1990 và bước sang thập niên 2000, báo chí phát triển mạnh mẽ theo hướng chuyên nghiệp hơn, đa dạng hơn, tiếp cận các chuẩn mực quốc tế. Đặc biệt từ sau 2010, quá trình số hóa đã tạo ra những biến chuyển toàn diện, nâng chất lượng sản phẩm báo chí, mở rộng phạm vi tiếp cận và tăng sức lan tỏa trong xã hội.

Cùng với báo chí, lĩnh vực xuất bản và truyền thông cũng chuyển dịch nhanh chóng. Xuất bản từng bị đánh giá “chậm chân” nhưng nhờ ứng dụng công nghệ số, nhiều nhà xuất bản đã chuyển sang mô hình đa nền tảng, phát triển mạnh xuất bản điện tử, thương mại điện tử sách và dịch vụ tri thức số. Tính đến năm 2024, cả nước có 31 nhà xuất bản xuất bản phẩm điện tử, chiếm 54% số nhà xuất bản; 27 cơ sở phát hành thực hiện phát hành điện tử(3). Các cơ quan truyền thông lớn cũng tiến hành tái cấu trúc, hợp nhất tòa soạn, xây dựng newsroom đa phương tiện, đầu tư mạnh vào phân tích dữ liệu, trí tuệ nhân tạo, quản trị nội dung và quản trị dòng thông tin trên mạng xã hội.

Những bước phát triển này giúp báo chí Việt Nam ngày càng nâng cao năng lực thông tin, đóng góp quan trọng trong công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, tạo sự đồng thuận xã hội, phản ánh trung thực hơi thở cuộc sống, đồng hành với các chương trình phát triển của Đảng và Nhà nước. Báo chí cũng góp phần thúc đẩy công khai, minh bạch, phản biện xã hội, khuyến khích tinh thần khởi nghiệp và sáng tạo.

Tuy nhiên, bên cạnh những thành tựu nổi bật, báo chí Việt Nam cũng đối mặt nhiều thách thức. Một số cơ quan báo chí còn khó khăn về nhân sự và tài chính, chưa theo kịp yêu cầu phát triển và nhu cầu của công chúng, thiếu tính phát hiện, chậm cập nhật công nghệ mới

và mô hình kinh doanh mới. Sự cạnh tranh từ mạng xã hội và nền tảng xuyên biên giới khiến báo chí truyền thống mất thị phần quảng cáo, giảm nguồn thu, ảnh hưởng đến đầu tư nội dung chất lượng cao. Một bộ phận người làm báo chưa theo kịp yêu cầu nghề nghiệp trong môi trường số, một vài cơ quan báo chí, đặc biệt là báo và tạp chí điện tử có biểu hiện lệ thuộc vào tin giật gân, dễ dãi trong khai thác đời tư, thiếu kiểm chứng thông tin, hoặc bị chi phối bởi động cơ thương mại.

Mô hình quản trị cơ quan báo chí trong một số trường hợp còn bất cập. Xu thế đa phương tiện, đa nền tảng là chủ đạo nhưng thực tế chưa có cơ chế phát triển mạnh các cơ quan truyền thông chủ lực, đa phương tiện để khẳng định rõ vai trò “chủ lực” trên thực tế. Khung pháp lý quản lý nền tảng xuyên biên giới còn nhiều khoảng trống khiến báo chí trong nước chịu áp lực cạnh tranh không bình đẳng. Cơ chế đặt hàng, giao nhiệm vụ còn nhiều vướng mắc, khó triển khai. Điều này đặt ra yêu cầu khơi thông cơ chế và làm mới tư duy phát triển báo chí phù hợp với giai đoạn tới.

2.3. Bối cảnh mới và những thách thức đối với hệ sinh thái thông tin quốc gia

Những thách thức trong bối cảnh mới có thể thấy rõ trên ba phương diện: công nghệ, kinh tế báo chí và an ninh truyền thông.

Thứ nhất, công nghệ đang tạo ra thay đổi mang tính cách mạng. Khả năng tự động hóa quy trình sản xuất tin tức bằng AI, công cụ tổng hợp và phân tích dữ liệu lớn, công nghệ deepfake, thuật toán đề xuất nội dung của các nền tảng nước ngoài khiến việc kiểm soát chất lượng thông tin ngày càng khó. Người dùng chuyển dần sang tiếp nhận tin tức trên mạng xã hội, nơi tốc độ lan truyền cao nhưng tính kiểm chứng thấp. Trong môi trường đó, báo chí vừa phải giữ chuẩn mực nghề nghiệp vừa phải cạnh tranh tốc độ và khả năng đáp ứng thị hiếu công chúng nếu muốn giữ được vai trò chủ đạo, định hướng thông tin.

Thứ hai, mô hình kinh tế báo chí truyền thống gặp thách thức. Doanh thu quảng cáo chuyển mạnh sang các nền tảng xuyên biên giới, khiến nhiều cơ quan báo chí “hẫng hụt” nguồn thu trầm trọng. Việc vừa duy trì nhiệm vụ chính trị vừa yêu cầu phải tự chủ tài chính (thực chất là phải tự lo nguồn thu) tạo ra sức ép rất lớn. Nếu không có cơ chế hỗ trợ hiệu quả, nhiều cơ quan báo chí không thể duy trì được đầu tư vào nội dung chuyên sâu, vốn là phần cốt lõi bảo đảm chất lượng và tính định hướng của báo chí.

Thứ ba, vấn đề an ninh truyền thông nổi lên như thách thức mang tính chiến lược. Các chiến dịch thông tin sai lệch có chủ đích, sự can thiệp từ bên ngoài thông qua mạng xã hội, việc lợi dụng không gian mạng để kích động, chia rẽ, gây hoang mang là nguy cơ hiện hữu. Một hệ thống báo chí yếu, thiếu tính cạnh tranh hoặc thiếu năng lực phản ứng nhanh sẽ khó

bảo vệ được chủ quyền không gian mạng và không thể giữ vững vai trò nòng cốt trên mặt trận tư tưởng.

Từ những thách thức đó, xây dựng nền báo chí, xuất bản và truyền thông chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại phải được xem là nhiệm vụ trọng tâm và xuyên suốt. Đây không còn là mục tiêu của riêng ngành báo chí mà là yêu cầu chiến lược về phát triển văn hóa, quản trị quốc gia và bảo đảm an ninh thông tin.

2.4. Phát triển báo chí chuyên nghiệp - yêu cầu đổi mới thể chế và nâng chuẩn nguồn nhân lực

Tính chuyên nghiệp của báo chí trước hết nằm ở khung thể chế hiện đại, minh bạch và hiệu quả. Thể chế báo chí hiện nay cần được hoàn thiện theo hướng phân định rõ chức năng giữa cơ quan báo chí và cơ quan quản lý, làm rõ trách nhiệm chính trị - pháp lý của cơ quan chủ quản, đồng thời mở rộng quyền tự chủ cho tòa soạn để phát huy sáng tạo và tính chịu trách nhiệm. Cơ chế cấp phép, chế độ nhuận bút, quản lý nội dung, quản lý hoạt động kinh doanh báo chí, chính sách hỗ trợ chuyên đổi số cần được đồng bộ hóa theo tinh thần giảm thủ tục, tăng tính minh bạch và phù hợp với mô hình báo chí đa nền tảng.

Để bảo đảm tính chuyên nghiệp, chất lượng nguồn nhân lực báo chí cần nâng lên ở cả ba cấp độ. Đó là năng lực làm báo đa phương tiện, năng lực khai thác dữ liệu và ứng dụng AI, năng lực phân tích chính sách - xã hội để tạo ra được những tác phẩm có giá trị. Người làm báo của thời đại mới không chỉ là người đưa tin mà còn là nhà phân tích, có bề dày và chiều sâu tri thức, “người kể chuyện” bằng dữ liệu. Nâng chuẩn nguồn nhân lực không chỉ dựa vào đào tạo ban đầu mà còn dựa vào hệ thống bồi dưỡng liên tục, các chương trình hợp tác quốc tế, thực tập nghề nghiệp trong môi trường công nghệ và cơ chế sàng lọc, khen thưởng, kỷ luật minh bạch, sát hợp.

Một nền báo chí chuyên nghiệp cũng đòi hỏi mô hình tòa soạn hiện đại. Tòa soạn hội tụ, newsroom tích hợp nội dung giữa báo in - báo điện tử - mạng xã hội - truyền hình đang là xu thế tất yếu. Một số cơ quan báo chí Việt Nam đã ứng dụng mô hình này nhưng quy mô còn hạn chế. Xây dựng tòa soạn số cần đi liền với chuẩn hóa quy trình sản xuất, đầu tư vào công cụ phân tích dữ liệu, và quan trọng hơn là có chiến lược nội dung dựa trên nhu cầu công chúng chứ không chỉ dựa trên nhiệm vụ chính trị.

2.5. Giữ gìn tính nhân văn của báo chí trong môi trường cạnh tranh khốc liệt

Tính nhân văn là nền tảng lâu dài của báo chí cách mạng Việt Nam. Trong bối cảnh áp lực thương mại hóa và cạnh tranh về lượt xem, không ít cơ quan báo chí dễ bị cuốn vào dòng thông tin giật gân, câu khách, khai thác đời tư hoặc làm tổn thương nhân phẩm con người. Để bảo vệ tính nhân văn, báo chí cần trở lại với triết lý cốt lõi: một lòng phục vụ lợi ích

quốc gia, dân tộc, bảo vệ sự thật, hướng tới sự tiến bộ và đóng góp vào sự phát triển của con người.

Trong môi trường truyền thông mới, tính nhân văn thể hiện ở chỗ báo chí khẳng định chuẩn mực đạo đức, tạo nên bản sắc khác biệt so với thông tin có phần phức tạp trên mạng xã hội. Để đạt được điều này, cần củng cố hệ thống chuẩn mực đạo đức nghề nghiệp, nâng cao vai trò của Hội Nhà báo trong giám sát đạo đức, tăng cường quy tắc ứng xử trên môi trường mạng và có cơ chế bảo vệ nhà báo khi họ thực hiện nhiệm vụ vì lợi ích công.

Một nội dung quan trọng khác của tính nhân văn là xây dựng văn hóa báo chí. Văn hóa đó không chỉ nằm ở lời nói trên mặt báo mà còn ở cách làm việc, tinh thần trách nhiệm, thái độ với bạn đọc và cách cơ quan báo chí tự ứng xử với công chúng. Trong thời đại mà người dân có thể tương tác trực tiếp với báo chí qua mạng xã hội, cơ quan báo chí phải coi tôn trọng công chúng là trách nhiệm đạo đức cốt lõi.

2.6. Xây dựng nền báo chí, truyền thông hiện đại: chuyển đổi số và làm chủ công nghệ

Tính hiện đại của báo chí không chỉ nằm ở công nghệ, thiết bị mà ở cách tư duy dựa trên dữ liệu và nền tảng số. Chuyển đổi số báo chí cần tiến hành trên ba tầng: hạ tầng, quy trình và mô hình kinh doanh.

Ở tầng hạ tầng, các cơ quan báo chí cần được đầu tư vào máy chủ, an ninh mạng, kho dữ liệu, hệ thống AI hỗ trợ sản xuất nội dung, công cụ đo lường và phân tích hành vi người dùng. Ở tầng quy trình, cần chuyển đổi từ cách làm báo truyền thống sang quy trình phi tuyến, liên tục cập nhật và tối ưu hóa nội dung theo thời gian thực. Ở tầng mô hình kinh doanh, báo chí phải tìm kiếm mô hình mới như đăng ký thuê bao, dữ liệu - dịch vụ, hợp tác công - tư về truyền thông, sản xuất nội dung theo chuyên đề sâu.

Nhà nước cần tiếp tục xây dựng và hoàn thiện chiến lược tổng thể về thông tin quốc gia, quản lý nền tảng xuyên biên giới, đấu tranh với tin giả, nâng cao vị thế của các cơ quan báo chí chủ lực, các cơ quan báo chí có uy tín và lượng công chúng lớn trong không gian số. Nhiều quốc gia đã áp dụng thuế nội dung số, luật trách nhiệm nền tảng và cơ chế chia sẻ doanh thu giữa nền tảng và nhà xuất bản. Việt Nam cần tiếp cận những mô hình này một cách chủ động để tạo môi trường cạnh tranh lành mạnh cho báo chí trong nước.

2.7. Những hàm ý chính sách quan trọng để triển khai trong giai đoạn 2025 - 2035

Từ tầm nhìn được xác định trong Dự thảo Báo cáo chính trị trình Đại hội XIV, có thể rút ra một số hàm ý chính sách.

Một là, hoàn thiện thể chế báo chí theo hướng hiện đại hóa, phù hợp với môi trường số. Làm rõ chức năng cơ quan chủ quản, tăng tính tự chủ nhưng gắn với trách nhiệm giải trình

và có cơ chế hỗ trợ chuyển đổi số cho cơ quan báo chí trọng điểm. Thể chế phải thúc đẩy sự phát triển chứ không chỉ thuận tiện cho quản lý. Luật Báo chí sửa đổi được Quốc hội thông qua vào ngày 10-12-2025 đã cơ bản đáp ứng được những yêu cầu nêu trên.

Hai là, cần có chiến lược quốc gia về kinh tế báo chí. Bản chất của kinh tế báo chí là vấn đề nguồn thu. Nguồn thu của cơ quan báo chí phải bảo đảm đủ vận hành cơ quan báo chí, trong đó ưu tiên cao nhất là bảo đảm đời sống người làm báo, chi trả nhuận bút đủ sức cạnh tranh hấp dẫn so với các nghề nghiệp khác. Nghề báo là một công việc vất vả, việc tái tạo sức lao động không đơn giản. Nghề báo phải đủ sống, đủ thu nhập để làm nghề và gắn bó nghiêm túc với nghề, tránh những công việc xung đột với đạo lý nghề nghiệp. Bên cạnh đó là yêu cầu đầu tư, đổi mới công nghệ, tạo sức cạnh tranh và tiếp cận công chúng hiệu quả hơn trong thời đại truyền thông số hiện nay.

Việc hỗ trợ báo chí không nên dựa vào cơ chế xin - cho mà phải dựa vào cơ chế đặt hàng, giao nhiệm vụ, định mức chi rõ ràng gắn với sản phẩm. Nhà nước cũng cần có chính sách thuế, quỹ hỗ trợ đổi mới sáng tạo báo chí và cơ chế hợp tác với doanh nghiệp công nghệ.

Ba là, phát triển đội ngũ nhà báo thế hệ mới. Cần tuyển chọn người giỏi, đào tạo tiếp cận chuẩn quốc tế, xây dựng hệ thống đào tạo lại liên tục, khuyến khích chuyên sâu hóa theo lĩnh vực và gắn đào tạo với tòa soạn thực tế. Cơ chế đãi ngộ phải đủ tốt để giữ người tài. Đặc biệt, nghề báo là nghề của thực tiễn. Việc đào tạo phải gắn chặt với thực tế nghề nghiệp, đào tạo đi đôi với đào tạo lại và nâng cao trên cơ sở thực tiễn làm nghề.

Bốn là, cần xây dựng hệ sinh thái truyền thông quốc gia an toàn và nhân văn. Nhà nước phải quản trị không gian mạng theo hướng tăng tính minh bạch, tăng trách nhiệm của nền tảng, cải thiện khả năng phản ứng nhanh với thông tin sai lệch, đồng thời bảo đảm cân bằng giữa an ninh và quyền tiếp cận thông tin của người dân.

3. Kết luận

Xây dựng nền báo chí, xuất bản và truyền thông chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại không chỉ là yêu cầu nội tại của ngành báo chí mà còn là nhiệm vụ chính trị có tính chiến lược của toàn bộ hệ thống chính trị. Trong bối cảnh môi trường truyền thông biến động nhanh và phức tạp, báo chí không chỉ là công cụ thông tin mà còn là thiết chế bảo đảm ổn định chính trị, phát triển văn hóa, nâng cao năng lực quản trị quốc gia và tăng cường sức mạnh mềm của Việt Nam.

Dự thảo Báo cáo chính trị trình Đại hội XIV đã đặt báo chí, xuất bản, truyền thông vào một tầm nhìn chiến lược mới: trở thành lực lượng kiến tạo niềm tin, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, thúc đẩy văn hóa chính trị lành mạnh và là động lực phát triển kinh tế tri thức. Để hiện thực hóa tầm nhìn đó, cần thay đổi mạnh mẽ tư duy, thể chế, nguồn nhân lực và

công nghệ. Một nền báo chí chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại sẽ là điểm tựa tinh thần cho xã hội và là nền tảng cho sự phát triển bền vững của quốc gia trong giai đoạn mới.

Những quan điểm mới trong Dự thảo Báo cáo chính trị khi được Đại hội XIV của Đảng thông qua sẽ là kim chỉ nam cho báo chí, xuất bản, truyền thông phát triển trong giai đoạn mới. Vấn đề là phải sớm thể chế hóa và triển khai thực hiện hiệu quả, tháo gỡ những khó khăn cố hữu lâu nay và tạo đường băng mới cho sự cất cánh của báo chí, xuất bản, truyền thông, những lĩnh vực tiên phong, quan trọng trên mặt trận công tác tư tưởng.

Bài đăng trên số đặc biệt năm 2026 chào mừng Đại hội XIV của Đảng

Ngày nhận bài: 15-12-2025;

Ngày bình duyệt: 18-12-2025;

Ngày duyệt đăng: 05-01-2026.

Email tác giả: dochinghia6996@gmail.com

(1) Dự thảo Báo cáo chính trị tại Đại hội XIV của Đảng: *Phát triển mạnh công nghiệp văn hóa, dịch vụ văn hóa*, <https://xaydungchinh sach.chinhphu.vn>, ngày 17-10-2025.

(2) ĐCSVN: *Văn kiện Đảng toàn tập*, t.47, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2006, tr.694.

(3) Cục Xuất bản, In và Phát hành: *Số liệu thống kê hoạt động xuất bản năm 2024*, Hà Nội, 2024.